

En enhetlig lärostig genom stadierna

Samarbetet mellan pedagoger

Jenna Vuosalmi & Annette Häggman

Lärdomsprov

Socionom

2021

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Socionom
Identifikationsnummer:	8015 och 8016
Författare:	Annette Häggman och Jenna Vuosalmi
Arbetets namn:	En enhetlig lärostig genom stadierna – Samarbetet mellan pedagoger
Handledare (Arcada):	Carina Kiukas
Uppdragsgivare:	Helsingfors stad
<p>Sammandrag:</p> <p>Detta lärdomsprov är ett beställningsarbete av Helsingfors stad som behandlar samarbetet mellan pedagogerna mot en enhetlig lärostig för barnet genom stadierna, det vill säga småbarnspedagogiken, förskolan och skolan. Lärdomsprovets syfte var att ta reda på pedagogernas tankar och åsikter om samarbete i barnens övergångar, även möjliga utvecklingsbehov.</p> <p>Lärdomsprovets teoretiska referensram lyfter fram ett socialpedagogiskt perspektiv, att människans utveckling och tillväxt uppkommer i interaktion med andra. Då får hen information om sin omgivning och delaktigheten lyfts fram, betydelsen av att människan bör få vara del av, få aktivt delta och få känna sig delaktig i en gemenskap. Brofenbrenners utvecklingsekologiska systemteori beskriver att barnet står i centrum och hens är i samspel med omgivningen på olika nivåer. Nivåerna påverkar barnet på olika sätt och på så sätt påverkar det kontinuerligt barnets utveckling.</p> <p>Lärdomsprovets undersökningsmetod var en enkätstudie, förfrågan bestod av sex frågor riktade till pedagoger inom småbarnspedagogiken, förskolan och skolan.</p> <p>Som metod har vi använt kvalitativ metod och i analysdelen innehållsanalys. I analysen av svaren har det använts identitetsnummer på enkäterna. Svaren har kategoriserats för att skapa en helhetsbild. I analysen har vi sökt efter likheter och olikheter för att dra sammanfattningar. Direkta citat har använts för att få fram åsikter.</p> <p>Resultatet visar att välfungerande lösningar är övergångsmöten där pedagogerna träffas för att utbyta viktig information, bekantningsdagar där barnen får träffa sina blivande pedagoger och övergångsaktiviteter där man tillsammans med dom nya pedagogerna gör olika aktiviteter. Resultatet visar att coronapandemin har medfört begränsningar. Coronapandemin har påverkat fysiska övergångsmöten med att de har tvingats hålla på distans. Bekantningsdagar och överföringsaktiviteter har varit ute och i mindre utsträckning. Pedagogerna hade som utvecklingsförslag att barnen kunde mera få träffas och bekanta sig med den blivande miljön, samarbetet önskas ske kontinuerligt så att övergångarna blir smidiga som möjligt och det bildas en enhetlig lärostig för barnen.</p>	
Nyckelord:	Enhetlig lärostig, samarbete, övergång, småbarnspedagogik, förskola, skola, pedagog
Sidantal:	38
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	14.12.2021

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Social Services
Identification number:	8015 and 8016
Author:	Annette Häggman and Jenna Vuosalmi
Title:	A unitary learning path through the stages – Cooperation between educators
Supervisor (Arcada):	Carina Kiukas
Commissioned by:	City of Helsinki
<p>Abstract:</p> <p>This thesis is a commissioned work by the City of Helsinki. The purpose of the study was cooperation between the educators towards a uniform learning path for the child through the stages. The purpose of the thesis is to find out the educator's thoughts and opinions about cooperation in the children's transitions, including possible development needs. The theoretical framework of the thesis highlights a social pedagogical perspective, that human development and growth arise in interaction with others. Then they get information about their surroundings and participation is highlighted, the importance of the person being allowed to be part of, be able to actively participate and feel part of a community. Bronfenbrenner's development ecological systems theory, describes that the child is at the center, and he is in interaction with the environment at different levels. These levels affect the child in different ways and in this way, it continuously affects the child's development. The thesis method is a questionnaire study, the inquiry consisted of six questions aimed at educators in early childhood education, preschool and school. As a method, we have used a qualitative method and in the analysis part content analysis. In the analysis of the answers, identity numbers have been used on the questionnaires. The answers have been categorized to create an overall picture. In the analysis, we have searched for similarities and differences to draw summaries. Direct quotations have been used to elicit opinions.</p> <p>The results show that well-functioning solutions are transition meetings where the educators meet to exchange important information, acquaintance days where the children get to meet their future educators and transition activities where they together do different activities. The results show that corona pandemic has led to restrictions. The corona pandemic has affected physical transition meetings by forcing them to be held at a distance. Acquaintance days and transition activities have been held outside and to a lesser extent. The educators had as a development proposal that the children could meet more and get acquainted with the future environment, the collaboration is desired to take place continuously so that the transitions are as smooth as possible, and a uniform learning path is formed for the children.</p>	
Keywords:	Unitary learning path, cooperation, transition, kindergarten, preschool, school, educator
Number of pages:	38

Language:	Swedish
Date of acceptance:	14.12.2021

OPINNÄYTE	
Arcada	
Koulutusohjelma:	Sosionomi
Tunnistenumero:	8015 ja 8016
Tekijä:	Annette Häggman ja Jenna Vuosalmi
Työn nimi:	Yhtenäinen oppimispolku vaiheiden läpi - Kasvattajien välinen yhteistyö
Työn ohjaaja (Arcada):	Carina Kiukas
Toimeksiantaja:	Helsingin kaupunki
<p>Tiivistelmä:</p> <p>Tämä opinnäytetyö on Helsingin kaupungin tilaustyö, joka käsittelee kasvattajien välistä yhteistyötä kohti lapsen yhtenäistä oppimispolkua vaiheiden läpi, eli varhaiskasvatus, esi-koulu ja koulu. Opinnäytetyön tarkoitus on selvittää kasvattajien ajatuksia ja mielipiteitä yhteistyöstä lasten siirtymävaiheessa, mukaan lukien mahdolliset kehittämistarpeet.</p> <p>Opinnäytetyön teoreettisessa viitekehityksessä korostui sosiaalipedagoginen näkökulma. Siinä painotetaan, että ihmisen kasvu ja kehitys tapahtuu vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Sitä kautta hän saa tietoa ympäristöstään. Osallisuuden merkitys, eli mahdollisuus osallistua aktiivisesti ja tuntee olevansa osallinen koko yhteisössä on tärkeää. Bronfenbrennerin kehitysekologinen systeemiteoria kuvaa, että lapsi on keskiössä ja hän on vuorovaikutuksessa ympäristön kanssa eri tasoilla. Tasot vaikuttavat lapseen eri tavoin ja näin se vaikuttaa jatkuvasti lapsen kehitykseen.</p> <p>Opinnäytetyön tutkimusmetodina oli kyselytutkimus, kysely koostui kuudesta kysymyksestä osoitettuna varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja koulun kasvattajille.</p> <p>Menetelmänä olemme käyttäneet kvalitatiivista menetelmää ja analyysiosassa sisällön analyysiä. Vastausten analysoinnissa on käytetty kyselylomakkeissa tunnistenumeroita. Vastaukset on luokiteltu kokonaiskuvan luomiseksi. Analyysissä olemme etsineet yhtäläisyyksiä ja eroavaisuuksia tehdäksemme yhteenvetoja. Suoria lainauksia on käytetty mielipiteiden esille tuomiseksi.</p> <p>Tulokset osoittavat, että hyvin toimivia ratkaisuja ovat siirtymäkokoukset, joissa kasvattajat tapaavat vaihtamaan tärkeitä tietoja, tutustumispäivät, joissa lapset pääsevät tapamaan tulevia kasvattajiaan ja siirtymäaktiviteetit, joissa lapset ja kasvattajat yhdessä tekevät erilaisia aktiviteetteja. Tulokset osoittavat, että koronapandemia on johtanut rajoitukseen. Koronapandemia on vaikuttanut fyysisiin siirtymäkokouksiin pakottamalla ne pitämään etänä. Tutustumispäivät ja siirtymäaktiviteetit ovat olleet ulkona ja vähäisemmässä määrin. Kasvattajien kehittämisehdotuksena oli, että lapset voisivat tavata enemmän ja tutustua tulevaan ympäristöön, yhteistyötä halutaan tehdä jatkuvasti, jotta siirtymät sujuisivat mahdollisimman sujuvasti ja lapsille muodostuu yhtenäinen oppimispolku.</p>	

Avainsanat:	Yhtenäinen oppimispolku, yhteistyö, siirtymä, varhaiskasvatus, esikoulu, koulu, kasvattaja
Sivumäärä:	38
Kieli:	Ruotsi
Hyväksymispäivämäärä:	14.12.2021

INNEHÅLL

1	Inledning.....	7
2	Bakgrund.....	8
2.1	Samarbete.....	9
2.2	Övergång och övergångsaktiviteter.....	10
2.3	Småbarnspedagogik, förskola och skola.....	12
2.4	Enhetlig lärostig.....	13
3	Tidigare forskning	13
4	Syfte och frågeställningar	16
5	Teoretisk referensram	17
6	Metod.....	19
6.1	Enkätundersökning.....	19
6.2	Enkätfrågorna	20
6.3	Innehållsanalys.....	21
6.4	Etiska överväganden	22
7	Resultat	23
7.1	Välfungerande lösningar	24
7.2	Samarbete i övergångarna.....	25
7.3	Utveckling av samarbetet i övergångarna	26
8	Analys.....	27
9	Diskussion och förslag på vidare forskning.....	28
9.1	Resultatdiskussion.....	29
9.2	Metoddiskussion.....	30
9.3	Förslag på vidare forskning	31
	Källor	33
	Bilagor	36
	Bilaga 1 Ansökan om forskningslov	36
	Bilaga 2 Följebrev till pedagoger	37
	Bilaga 3 Enkätfrågor	38
	Tabell 1	38

1 INLEDNING

Det är viktigt att undersöka samarbetet mellan pedagogerna i övergångarna när barnet går över från daghemmet till förskolan och från förskolan till skolan. Det är viktigt att övergången ska ske så smidigt som möjligt för barnet. Barnet ska kunna känna trygghet, för att deras utveckling och lärande ska fortsätta i sin egen takt. Barnet och hens välbefinnande ska stå i centrum, som är en viktig grund till att övergången från daghemmet till förskolan och från förskolan till skolan. Dessa övergångar bör vara smidiga och bilda en enhetlig lärostig.

Uppdragsgivaren för detta arbete är Helsingfors stad och inom småbarnspedagogiken med temat: Samarbetet i övergången mellan stadierna. Arbetslivsrelevansen ser vi som blivande socionomer och lärare inom småbarnspedagogiken, att detta projekt är till fördel för att kunna bygga upp ett fungerande samarbete med förskolan och skolan för att underlätta övergångarna för barnen. Smidiga övergångar är för barnets bästa. Resultatet kan vi använda oss av som blivande socionomer och lärare inom småbarnspedagogiken, för att främja barnets utveckling och välmående i smidiga övergångar. Här har vi även Grunderna för planen för småbarnspedagogik som styr vårt arbete. (Utbildningsstyrelsen 2018)

I texten använder vi oss av begreppet pedagog. Detta innefattar hela personalen inom småbarnspedagogiken, förskolan och skolan.

2 BAKGRUND

I bakgrunden behandlas vikten av samarbete mellan de olika stadierna, smidiga övergångar och delaktighet. Vi har även behandlat och förklarat viktiga centrala begrepp såsom samarbete, övergång, övergångsaktiviteter, småbarnspedagogik, förskoleundervisning, skola och enhetlig lärostig.

Enligt Utbildningsstyrelsen (2018 s. 14) har småbarnspedagogiken många uppgifter, dessa är att samarbeta med vårdnadshavarna för att stödja helheten av barnens uppväxt, utveckling och lärande, även stödja vårdnadshavarnas arbete i fostran. Andra viktiga uppgifter är att förbygga marginalisering, främja jämlikhet och likabehandling.

Förskoleundervisningen har som uppgift att stödja barnets möjligheter att kunna växa, utveckla sig och lära sig. Själva undervisningen utgår från barnet, så är till för att stärka barnets positiva självbild och hans uppfattning om sig själv som en lärande individ. (Utbildningsstyrelsen 2014a s. 12)

Skolan har som uppgift att bygga upp en grund för en bred allmänbildning och hen möjlighet att utföra läroplikten. En annan uppgift är att hjälpa barnen att hitta sina styrkor och med lärandes hjälp bygga upp en framtid åt sig. (Utbildningsstyrelsen 2014b s. 18)

Barnens, pedagogernas och vårdnadshavarnas åsikter, synpunkter och initiativ är av stort värde. Inom småbarnspedagogiken bör man med medvetenhet utveckla ett arbetssätt och sammansättningar som främjar delaktighet. Delaktighet bidrar till att stärka barnens förståelse för rättigheter, ansvar och gemenskap. (Utbildningsstyrelsen 2018 s. 31)

Enligt Lagen om småbarnspedagogik (4§ och 20§) ska barnen och vårdnadshavare få vara delaktiga, genom att bli givna möjligheten att uttrycka sina önskemål och åsikter, i planeringen, genomförandet och utvärderandet av småbarnspedagogiken och det ska ske i enlighet med barnets bästa. Detta innefattar då även övergångarna mellan stadierna.

2.1 Samarbete

Samarbete är arbetet som utövas tillsammans av två eller flera mot ett gemensamt mål. (Svensk ordbok) I den småbarnspedagogiska verksamheten samarbetas för att varje enskilt barn ska kunna ta del av undervisning, fostran och vård, i enlighet med barnets utveckling och behov. Samarbetet bör vara systematiskt och mångprofessionellt vid behov. (Utbildningsstyrelsen 2018) Samarbete innebär även att barnen och vårdnadshavare bör kunna vara delaktiga, att som människa ha möjlighet att påverka sin omgivning och få sin röst hörd. Att vara delaktig handlar om känslan att känna att man är till nytta och har inflytelse. Här kopplar sig människor in i varandra när det träffas, så det är viktigt att träffas och kommunicera för att kunna känna sig delaktig. (Bülow 2012 et al. s. 3)

Samarbete med förskolan eller skolan och hemmet är en mycket viktig del. Samarbetet ska vara ömsesidigt och av personalen förutsätts initiativtagande och aktivitet. Syftet med föräldrasamverkan inom småbarnspedagogiken är att kunna tillsammans stöda barnets trygghet och utveckling på daghemmet och skolan. Den viktigaste grundstenen för gott samarbete mellan de professionella och hemmet är tillit. Finns det tillit och respekt är det lättare att våga prova på olika sätt att utveckla samarbetet. En annan viktig grundsten är information, den ska fungera bra åt båda hållen. Föräldrarna behöver information om sitt barn men också om den pedagogiska verksamheten, dess mål och innehåll. Personalen behöver igen information om barnet ur föräldrarnas synvinkel. För ett fungerande samarbete behövs också professionalitet. När föräldrarna görs delaktiga i småbarnspedagogiken visar personalen vad som är på personalens ansvar och vad som är på föräldrarnas. Föräldrarna ska få all information som de behöver till exempel i vad allt de kan påverka och i vad ej. (Sandberg & Vuorinen)

Karila et al. (2013 s. 6) anser att småbarnspedagogiken och skolan är av stor betydelse i barnets liv för hans växt, utveckling och lärande, dess uppgift är att stöda barnets lärande och välbefinnande. För det mest sker övergången från småbarnspedagogiken till skolan utan svårigheter, men ibland kan det bli svårigheter som kan föra med sig oönskade följder som håller i länge.

2.2 Övergång och övergångsaktiviteter

Övergång är att gå från ett stadium till ett annat (Svensk ordbok). I detta lärdomsprov handlar övergången om när barnet byter från daghemmet till förskolan och från förskolan till skolan.

Övergången kan ses från olika synvinklar, de kan ses som kulturella eller ekologiska övergångar från en enhet till en annan och som olika interaktioner inom enheten. En ekologisk övergång syftar på individen och miljöns samspel och dess ömsesidig anpassning, å ena sidan individens status och roll ändras till följd av förändring i tillväxtmiljön å andra sidan bidrar individen till förändring av den kulturella miljön. Detta är en typisk övergångsprocess i den finländska småbarnspedagogiken och skolan. Övergången kan även ses ur ett livsperspektiv, som individens väg och där utveckling och växt är relaterade till förändringar. Kvaliteten av övergångarna bestäms av vad som förändras i övergången. Övergången kan till exempel utvärderas i förhållande till inlärningsresultat eller social anpassning. Övergången kan även utvärderas som en process genom att fråga hur anpassningen i utbildningssamhället byggs upp och förhandlas eller hur barnets aktivitet stöds när hen försöker forma sina aktiviteter bättre till den nya verksamhetsmiljön. Speciellt när processen utvärderas är det viktigt att barnets perspektiv tas fram. Hemmet, småbarnspedagogiken och skolan bildar en viktig gemenskap som främjar till barnets helhetsmässiga uppväxt, utveckling och lärande. (Karila et al. 2013 s. 6–7)

Barnet upplever en serie av formella övergångar under sin tid inom småbarnspedagogiken och skolgången som de inte själva kan påverka. Övergången från hemvården till småbarnspedagogiken är oftast den första och väldigt betydelsefull ekologisk övergång. Övergången från en gemenskap till en annan är alltid en dynamisk process, var i barnet lever olika sammanhang som påverkar barnet själv och gemenskapen. Hemmets och småbarnspedagogikens normer, regler och atmosfär kan skilja sig betydligt från varandra. Här får barnets roll som deltagare oftast ett nytt innehåll när barnet blir en del av en barngrupp inom småbarnspedagogiken. Kamratrelationer är en viktig faktor för smidigare övergångar. (Karila et al. 2013 s. 7)

Dessa formella och institutionellt drivna övergångar inträffar flera gånger under tiden barnet är inom småbarnspedagogiken och skolan. Inom småbarnspedagogiken flyttar barnet grupp då de oftast är indelade i grupper enligt ålder och i skolan flyttar barnet varje år till följande klass. Under barnets tid inom småbarnspedagogiken och skolan inträffar det också andra förändringar i miljön som till exempel att anställda byts ut till nya. Dessa förändringar kan ge en känsla av övergång enligt barnet fastän en vuxen inte tolkar saken på det sättet. I barnets miljö finns det också flera microövergångar som till exempel när vårdnadshavaren lämnar barnet på daghemmet eller när lärare byter till en annan undervisningssituation. Även dessa vardagliga övergångar utmanar och erbjuder till att kunna uppleva ett sammanhang och ger barnet en möjlighet att bygga upp den egna rollen som en deltagare i gruppen eller i förhållande till utbildningsgemenskapet. (Karila et al. 2013 s. 7–8)

Det är av stor betydelse hur samarbetet fungerar mellan förskolan och skolan, för att underlätta barnets övergång från förskolan till skolan. Både förskolan och skolan bär ansvaret för att övergången ska bli bra och säker, så det kräver planering mellan båda parterna. Smidigt samarbete bygger en bra grund som är gynnsam för lärande och tillväxten. Förskolan och skolan bör ha ett planeringsmöte, redan i början av förskoleåret, för att tillsammans planera arbetsmetoder för det kommande året. I planeringsmötet kan även delta representant från eftermiddagsklubben eller skolpsykolog. Vid detta möte behandlas inte frågor som berör barnen enskilt. (Kampman et al. 2015 s. 192)

Övergångsaktiviteter är aktiviteter som erbjuds åt barn och vårdnadshavare för att kunna förbereda dem för den kommande övergången. Dessa aktiviteter kan vara att en pedagog från det nya stadiet kommer på besök för att berätta om förskolan eller skolan, barnen får möjlighet att leka på skolgården, besöka förskolan eller skolan, informationsmaterial eller -kvällar för vårdnadshavare. (Lumholdt 2015 s. 51)

2.3 Småbarnspedagogik, förskola och skola

Småbarnspedagogiken definieras i lagen om småbarnspedagogik (540/2018) som en organiserad och målinriktad helhet som innefattar undervisning, fostran och vård, där tonvikten läggs på pedagogiken. Rätt till småbarnspedagogik har alla barn under skolåldern. Personalen bör se till barnets bästa i hela verksamheten. Verksamhetsformerna är familjedagvård, dagvårdsverksamhet och öppen småbarnspedagogisk verksamhet. (Undervisning och kulturministeriet)

Förskolan är en del av småbarnspedagogiken och undervisning är gratis och barnen deltar i förskolan året före deras läroplikt börjar. Småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen ska tänka på barnets utveckling och lärande, och således skapa en enhetlig lärostig som lägger grunden för ett livslångt lärande. (Utbildningsstyrelsen)

Skolan är den grundläggande utbildningen som är en allmänbildande utbildning och undervisningen är gratis. Helhet handlar om undervisning och fostran med målet att lära kunskaper och färdigheter som är nödvändiga och att stödja barnets tillväxt som människa och samhällsmedlem. Grundskolan är för barn i åldern 7–16 år och den omfattar årskurserna 1–9. (Utbildningsstyrelsen 2021)

Alla barn har rätt till en obligatorisk och kostnadsfri utbildning. Utbildningen ska syfta till utveckling av barnets fulla potential ur ett helhetsperspektiv, utveckla respekt för de mänskliga rättigheterna. Förbättrad känsla av identitet, tillhörighet samt interaktion med andra barn och miljön. Skolan använder sig av olika planer och strategier för att göra skolgången betydelsefull för alla. Likabehandlingsplanen ska motverka bland annat diskriminering, kränkande behandling och mobbning. I plan- och bygglagen finns barns rätt till lek och fritid formulerat. Andra planer som skolplaner, läroplaner, strategier, enkäter och samtal är grunden för att alla barn ska trivas och få möjlighet till en betydelsefull skolgång. Det finns en policy som säger att utbildning sätter barnet i centrum. (Segerström 2019 s. 161–162)

2.4 Enhetlig lärostig

Dessa nämnda centrala begrepp bildar tillsammans en enhetlig lärostig för varje barn. För att kunna trygga barnets uppväxt och bilda en enhetlig lärostig genom stadierna ska pedagoger från daghemmet, förskolan och skolan tillsammans systematiskt utarbeta och utveckla planen för småbarnpedagogik, läroplanen för förskoleundervisning och läroplanen för den grundläggande utbildningen. (Utbildningsstyrelsen 2018 s. 9, 2014a s. 9 & 2014b s. 10)

3 TIDIGARE FORSKNING

I detta kapitel har vi presenterat tidigare forskning som har gjorts av övergångar mellan daghem och förskola och övergångar från förskolan till skolan.

Vi har använt oss av EBSCO och som sökord har vi använt: transition from preschool to school, cooperation, transition AND preschool or kindergarten or early childhood education, transition from kindergarten to preschool. Avgränsningar har vi gjort med tanke på åldern på materialet och vi har hållit oss till material som är yngre än 10 år.

Laura Rantavuori (2018 s. 422-423) har skrivit artikeln *The problem-solving process as part of professionals' boundary work in preschool to school transition*. Rantavuori tar upp vikten av att göra övergången från förskolan till skolan så smidig som möjligt. När ett barn går över till skolan kräver det anpassning från alla professionella som är involverade i processen. Det är viktigt att fokusera på den pedagogiska miljöns beredskap för barnet, oberoende av hans individuella färdigheter. Det bör utvecklas en gemensam pedagogisk miljö som innefattar det professionella samarbetet. En lyckad övergång kan beskrivas som en kontinuitet i pedagogiken, värderingarna och institutionella strukturer. Det är av stor vikt att fokusera sig på den pedagogiska miljöns beredskap för alla barn.

Helen Ch. Carida (2011 s. 77) har skrivit artikeln *Planning and implementing an educational programme for the smooth transition from kindergarten to primary school: the Greek project in all-day kindergartens*. Artikeln beskriver att övergången från förskolan

till skolan är en betydande del av barnens utveckling som påverkar deras personlighet, formningen av deras beteende och skolprestationer. Det bör finnas kompatibilitet mellan stadierna gällande deras synsätt och målsättningar. Barnet lär sig inte enbart kognitiva förmågor och kunskap, utan även att förvärva sig sociala färdigheter och positiva attityder gentemot skolan. För att utöka kompatibiliteten mellan stadierna bör det omdefinieras de grundläggande faktorer som påverkar de olika stadierna.

Sezai Kocyigit (2014 s. 1870) har skrivit artikeln *Preschool age children's views about primary school* där han tar upp barnens egna åsikter och känslor om övergången till skolan. Artikeln tar upp att en del barn har negativa känslor om övergången. Barnen sa bland annat att skolan känns stor och flummig, barnen sade också att det finns så mycket regler där som fick dem att tro att de inte får leka. Barnen har fått mest information från hemmet och daghemmet/förskolan och i undersökningen kom det även fram att barnen fått sin information från tv och bildat en egen uppfattning.

Jean Kang et al. (2017 s. 793-794) har skrivit artikeln *Influences of family involvement in kindergarten transition activities on children's early school adjustment*. I artikeln tog de reda på hurdana övergångsaktiviteter det fanns att erbjuda och i hur många föräldrarna deltog med barnet. Det fanns fyra övergångsaktiviteter och första var att prata med barnet om vad som kommer att hända eller förväntas, möte med personal, och att besöka skolan innan första dagen. Att kontakta skolan för att ta reda på lärare var också en av övergångsaktiviteterna med den var minst använd. 35,9% av familjerna deltog i alla fyra aktiviteterna.

För att kunna erbjuda och främja till ett långsiktigt lärande för barnet behöver barnet kontinuitet inom småbarnspedagogiken och skolan. Skolan fortsätter att bygga på det som barnet lärt sig i förskolan och personalen tar i beaktande barnets erfarenheter, möjliggör detta en kontinuitet i barnets inlärningsprocess. Så det är av stor betydelse att det sker informationsbyte angående barnets tidigare lärande från småbarnspedagogiken till skolan. Den viktigaste faktorn i övergången från förskolan till skolan är samarbetet och kontinuiteten mellan förskolan, skolan och hemmet. En smidig övergång är till fördel för barnets

säkerhet och utveckling, att klyftan mellan de två skoltyperna är så lika som möjligt. (Alatalo et al. 2016 s. 156-157)

Laura Lee McIntyre et al. (2014 s. 203) har skrivit om *The transition to kindergarten for typically developing children: a survey of school psychologists' involvement*. Undersökningen visade att alla barn inte lyckas bra med övergången mellan daghem och förskola. I undersökningen tog de upp att genom övergångsaktiviteter kan man ge barn positiva och tidiga skolupplevelser. I undersökningen tar de upp några exempel, ett av dem var studentcentrerade aktiviteter som är till exempel skolbesök och lärarkontakt. I undersökningen ville de också veta ifall skolpsykologen är med i övergångsaktiviteter vilket visade att det beror på om skolpsykologen jobbar i en liten eller en stor skolmiljö. I undersökningen fick de också veta att en stor del av skolorna deltog i minst en övergångsaktivitet per år.

Ackesjö (2014 s. 15–16 & 19) tar upp i sin avhandling att övergångar är något barn kan uppleva som problematiska, de har blivit beskrivna som svåra och hotande som leder till att barnet blir i behov av extra stöd. På grund av detta har det diskuterats att det behövs byggas upp broar mellan de olika skolformerna för att kunna göra övergångarna mjukare. Ett sätt att göra övergångarna mjukare är att göra själva verksamheten i de olika skolformerna mer liknande varandra som leder till att det blir lättare för barnen att identifiera skolornas rutiner, regler, normer och aktiviteter. Ett annat sätt att göra övergångarna mjukare är att när förskolan använder sig av leken som undervisningsform, att också göra detta i skolan. När ett barn övergår från förskolan till skolan möter de flera nya saker som människor, platser, regler och roller, detta är för barnet att lämna det trygga och möta det okända.

Lois A. Yamauchi (2020 s. 100 & 105) har skrivit artikeln *Early Childhood Educators' Perspectives on Early Childhood Settings and Collaborations to Promote Kindergarten Transition*. Undersökningens syfte var att undersöka pedagogernas uppfattning om likheter och skillnader mellan de olika stadierna, med tanke på miljön och om samarbete kunde underlätta barnets övergång. I resultatet kom fram att pedagogerna tyckte att det fanns fler skillnader än likheter. Pedagogerna menade att förskolan fokuserar sig mer på

barnets helhetsmässiga utveckling medan skolan fokuserar på akademiska färdigheter. Alla pedagoger ansåg att det är viktigt att samarbeta för att kunna stöda barnets övergång. Exempel på deras förslag till samarbete var att utbyta information och att besöka skolan för att vänja sig med den nya miljön.

Sammanfattningsvis kan det konstateras vikten av att övergångarna sker smidigt, för de påverkar barnens utveckling som i sin tur påverkar på barnens personlighet och formar deras beteende. Det poängteras att smidiga övergångar kan skapas genom att göra verksamheten i de olika stadier så lika som möjligt och vikten av att ha leken som en form för undervisningen. Om övergången inte sker smidigt kan det skapa negativa upplevelser för barnet, även kan det leda till att barnet blir i behov av extra stöd. Det kommer fram fördelen med övergångsaktiviteter som stöder att kunna bilda en enhetlig lärostig för barnen. Det kommer fram vikten av att pedagogerna samarbetar mot ett gemensamt mål.

4 SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR

Samarbetet mellan pedagogerna ska bilda en fortlöpande helhet för att stöda barnets utveckling och lärande. Syftet med vårt lärdomsprov är att öka kunskap om hur samarbetet fungerar mellan pedagogerna i barnens övergångar mellan daghemmet och förskolan, och förskolan och skolan. Som preliminärt syfte var även att öka kunskap om eventuella utvecklingsbehov och hur dessa kunde utvecklas.

För att kunna nå syftet med arbetet och öka kunskap om ett smidigt samarbete mellan pedagogerna som stöder barnen och deras familjer på bästa möjliga sätt, bildades följande frågeställningar:

- Hur beskriver pedagogerna välfungerande lösningar?
- Hur beskriver pedagogerna att samarbetet i övergångarna kunde utvecklas?

5 TEORETISK REFERENS RAM

I teoretiska referensramen utgår vi ifrån ett socialpedagogiskt perspektiv även delaktighet och Bronfenbrenners utvecklingsekologiska systemteori.

Socialpedagogiskt perspektiv är sammansatta processer av lärande och identitetsutveckling som aldrig sker i så kallade tomma rum. Människans sociala sammanhang, omgivning, villkor och andra människor leder och ger form åt förväntningar på olikheter och anpassning. Människans utveckling och tillväxt uppkommer i möten med andra människor och reflekterar sin uppfattning om sig själv i andra. När människan är i samspel med omgivningen får man information om världen och sig själv. Med hjälp av den språkliga kommunikationen med andra och omgivningen får människan kunskap om världen. (Cederlund & Berglund 2017 s. 57)

Socialpedagogik bygger i grunden på samhällsteoretiska utgångspunkter. Fokuset ligger på frågor som social förändring, mobilisering och inkludering. Med ett socialpedagogiskt förhållningssätt försöker man sträva efter att inkludera alla människor i samhällsgemenskapen oavsett livsstil, särskilda behov eller funktionsvariation. (Madsen 2006 s. 7) Småbarnspedagogiken är ofta barnets första kontakt till en offentlig institution. Barnet behöver olika kompetenser för att kunna växa upp till en fullvärdig medlem av samhället, det krävs att socialt delta i olika slag av sociala sammanhang till exempel småbarnspedagogiken, förskolan och skolan. Det är ett förebyggande arbete när man i de olika stadierna jobbar med delaktighet, för detta är som stöd för framtiden att inte bli utslagen ur samhället och det tydliggör det socialpedagogiska perspektivet. (Madsen 2006 s. 24–25)

Enligt Nivala & Ryyänen (2013 s. 26–27) består delaktighet av tre olika delar: vara en del av något, aktivt delta i något och känna sig delaktig i något. För att kunna känna sig delaktig bör alla tre delar uppfyllas, att vara delaktig betyder att vara en del av en gemenskap och fungera i den och upplevelsen av att tillhöra en gemenskap som skapar erfarenhet av att tillhöra en gemenskap. För att människan och gemenskapen ska känna sig delaktiga förutsätts det något av båda parterna. Det krävs att gemenskapen accepterar människan som medlem och att hen vill vara med i gemenskapen. För att kunna delta

krävs det av gemenskapen att det finns möjlighet till det, till exempel övergångsaktiviteter. Känslan av delaktighet kan människan uppnå då gemenskapen erbjuder möjligheter till gemenskap och människan blir själv medveten om sin samhörighet till något, om sina egna möjligheter att delta och även sitt eget värde i gemenskapen.

Enligt Bronfenbrenners utvecklingsekologisk systemteori står barnet i centrum och teorin beskriver hur individen interagerar med miljön på olika nivåer, det vill säga interaktionen i barnets övergångar. Bronfenbrenners teori innefattar fyra ekologiska nivåer som inverkar på barnets miljö och uppväxt, dessa fyra nivåer har en enskild betydelse. (Bronfenbrenner 1979 s. 3) Senare har han lagt till en femte ekologisk nivå som tidsaxel, han har gett nivåerna namn, mikrosystemet, mesosystemet, exosystemet, makrosystemet och kronosystemet. (Bronfenbrenner 2005) Dessa alla ekologiska nivåer påverkar barnet på olika sätt och påverkar barnets utveckling hela tiden (Härkönen 2008). Nedan öppnas dessa fem nivåer upp:

- Barnet står i centrum och de som finns i barnets närmaste krets såsom barnets familj och släkt är mikrosystemet. Till mikrosystemet hör också barnets vänner, skol- eller daghemsgrupp. Mikrosystemet är de relationer som är närmast barnet och är i samspel med barnet.
- Mesosystemet är de relationer som finns mellan barnets mikrosystem och detta innefattar bland annat vårdnadshavarna, barnets skola eller daghem som påverkar varandra sinsemellan. Dessa relationer kan inverka direkt på barnets liv.
- Exosystemet innefattar två eller flera miljöers samspel till exempel föräldrarnas arbetsplats. Exosystem utgörs av erfarenheter i den sociala närmiljön där barnet inte direkt har en aktiv roll men som ändå påverkar barnets erfarenheter. Dessa berör inte barnet direkt, men har en inverkan på barnets liv.
- Makrosystemet är yttre faktorer som påverkar barnet, till det hör samhället, lagar, även den religion och kultur som barnet lever i. Även sociala värderingar som påverkar barnets liv i själva samhället, här är det regler, miljön och resurser som står för vad som är tillåtet och vad som kunde utvecklas.

- Kronosystemet innefattar de yttre miljöernas evolution med tiden och individens utveckling. Det handlar om förändringar hos barnet eller barnets miljö över tiden, till exempel börja skolan eller att få ett syskon. (Bronfenbrenner 2005)

Sammanfattningsvis kan det konstateras att alla ovannämnda teorier lyfter fram att barnet är den som bör stå i centrum och barnet utvecklas och växer i möten med andra. Alla barn ska få vara inkluderade i samhället, delta i gemenskap och få känna sig delaktiga. Småbarnspedagogiken, förskolan och skolan har ett viktigt förebyggande arbete för att barnet ska kunna bilda olika kompetenser som dom behöver för att växa upp till en fullvärdig samhällsmedlem.

6 METOD

För att få svar på frågeställningarna har vi valt att göra en kvalitativ forskning. För att öka kunskapen för hur samarbetet fungerar mellan professionella är en enkätundersökning ett bra sätt att få reda på det, enkäten var en webbenkät. En avgränsning i temat har gjorts. Avgränsningen sker explicit vilket betyder att man medvetet har uttalat vad man kommer att fokusera på i enkätundersökningen. (Jacobsen 2007 s. 48–49) Enkätundersökningen bestod av sex öppna och slutna frågor. Man brukar tala om att enkätformulär är ett mätinstrument med vilket man mäter människors beteende, åsikter och känslor (Trost 2007 s. 11).

6.1 Enkätundersökning

I enkäten fanns det sex frågor som är öppna och slutna. I enkätundersökningen användes en öppen metod som betyder att man försöker påverka så lite som möjligt svaren. Respondenterna fick uttrycka sig med sina egna ord och på sitt eget sätt. Eventuell strukturering av informationen har skett först under analysarbetet, på det sättet får man fram respondenternas åsikter och tolkningar. (Jacobsen 2007 s. 48–49) Eftersom det är en webbenkät måste man fundera på enkätens uppbyggnad. Enligt Trost (2007) kan det vara bra att inte ha för omfattande kontrollfunktioner det vill säga det är bättre om man kan svara på vissa frågor i enkäten och ändå lämna in än att man inte kan lämna in förrän alla frågor

är besvarade, på det sättet får man in mera information. (Trost 2007 s. 132–133) Vi skickade enkäten till Helsingfors stads chef för småbarnspedagogiken som vidarebefordrade enkäten till ungefär 5 skolor, 10 förskolor och 20 daghem i Helsingfors.

6.2 Enkätfrågorna

Vi ville undersöka hur samarbetet fungerar mellan pedagogerna, då barnens ska övergå från ett stadie till följande stadie, med dessa stadier menar vi övergången från daghemmet till förskolan och från förskolan till skolan. Vi använder oss av ordet övergångsmöte för mötet som hålls när barn ska övergå från ett stadie till ett annat. Med ordet övergångsaktivitet menar vi aktiviteter som görs för att övergångarna ska vara välfungerande.

Frågorna till enkäten:

1. Beskriv samarbetet mellan pedagogerna i övergångarna.
2. Ge exempel på när övergångarna har fungerat bra.
3. Beskriv de centrala övergångsaktiviteterna ni använder er av.
4. Hur kunde samarbetet i övergångarna helt praktiskt utvecklas enligt er?
5. Vem deltar i övergångsmöten?
6. Vad diskuteras vid övergångsmöten?

I enkäten finns det attityd- och åsiktsfrågor. Det som kännetecknar en attitydfråga är att svaret lutar mot svararens attityd om frågan. På dessa frågor kan man ofta svara “alltid”, “ofta”, “sällan” och “aldrig”. Man kan ställa attitydfrågor på olika sätt, det finns ändå två olika sätt man oftast använder sig av. Den första är att man i enkäten ber den svarande att ta ställning till ett antal påståenden och be svararen att ange i vilken utsträckning hen instämmer i påståenden. Det andra vanligaste sättet är att fråga frågor som man kan svara jakande eller nekande. I arbetet används attityd- och åsiktsfrågor men i enkäten får svararen svara fritt med egna ord på frågorna, en del frågor kan man svara på jakande eller nekande och ifall man vill kan man öppna upp mera hur man tänker. I attityd- och åsiktsfrågor brukar det vara vanligt att använda sig av en enkät där man kan kryssa i olika

påståenden på till exempel stämmer eller stämmer ej, men i denna enkät kommer det att vara en friare svarsform. (Trost 2007 s. 71–72)

6.3 Innehållsanalys

Enligt Trost (2007 s. 122–123) är det bra att ge varje frågeformulär ett löpnummer, det vill säga alla respondenter skulle ha ett identitetsnummer. Vi har använt oss av identitetsnummer som består av bokstaven E och ett nummer som beskriver i vilken ordning enkäterna skickats till oss till exempel E1. Första steget var att analysera svaren genom att kategorisera dem. Vi kategoriserade enkäterna enligt motsvarande svar för att få en helhetsbild om olika åsikter och erfarenheter. Vi började läsa in data så fort som första enkäterna var ifyllda, fördel med detta var att vi i ett tidigt skede kunde köra fram frekvensfördelningar och fick en uppfattning om hur materialet ser ut.

Vi valde att dela in resultatkapitlet i tre olika teman. Vi använde oss av rubrikerna välfungerande lösningar, samarbete och utveckling av samarbete i övergångarna. Dessa rubriker är baserade på syfte och frågeställning och med dem kan vi utförligt presentera våra resultat från enkätsvaren. Enligt Trost (2007) är det bra att använda citat. Vi har använt oss av direkta citat för att få fram respondenternas åsikter i varje kapitel. Citaten har hjälpt oss att redovisa våra slutsatser. När vi sammanställde enkätsvaren hittade vi likheter och olikheter i svaren och på basis av det kunde vi dra slutsatser. I svaren hittade vi likheter som tyder på att det finns gemensamma åsikter om saker som har fungerat bra och saker som inte har fungerat i smidiga övergångar. Vi hittade några olikheter som tyder på att alla inte var av samma åsikt. Vi hade utförliga frågor i enkäten och på basen av dem fick vi mångsidiga svar till våra teman. (Trost 2007 s. 122–123)

I *tabell 1* har vi sammanfattat våra huvud- och underkategorier vi kommit fram till under vår analysprocess.

Huvudkategorier	Underkategorier
Välfungerande lösningar	Metoder, samarbetspartners
Samarbete	Fungerande samarbete

Utveckling av samarbete i övergångar	Utvecklingsförslag av samarbete, coronapandemin
--------------------------------------	---

Tabell 1 Huvud- och underkategorier i analysprocessen

6.4 Etiska överväganden

Det finns allmänna etiska principer som är bland annat, att forskaren ska respektera respondenternas självbestämmanderätt och människovärde. Rättigheterna enligt grundlagen är till exempel rätt till liv, integritet, rörelsefrihet och personlig frihet. En forskare ska respektera det materiella och immateriella kulturarvet samt naturens mångfald. Forskaren ska genomföra sin forskning så att den inte medför betydande skador eller risker. (Forskningsetiska delegationen 2019)

Enligt Arcadas dokument om god vetenskaplig praxis i studierna vid Arcada är man del av det finländska vetenskapssamfundet och bör följa de etiska riktlinjerna för akademiska studier och arbeten (Arcada 2019). Alla prestationer ska följa god vetenskaplig praxis. Arcada har förbundits att följa de riktlinjer för god vetenskaplig praxis som forskningsetiska delegationen i Finland utfärdade år 2012. Till god vetenskaplig praxis hör bland annat omsorgsfullhet, iaktta ärlighet och att vid undersökning, dokumentering och presentationen av dina resultat vara noggrann. Använda sig av undersöknings- och bedömningsmetoder som är förenliga med kriterier för utvecklings- och forskningsarbete. Ta hänsyn till andra forskares arbeten så att deras arbete respekteras. Utföra projekt så att kraven på vetenskapliga metoder uppfylls. Innan undersökningen inleds definieras och dokumenteras den andel av arbete, de ansvar och de skyldigheter som varje deltagare har, liksom även frågor som gäller upphovsrätten till undersökningens resultat samt uppbavande av materialet. skriv in källor då arbetet publiceras. Då du skriver examensarbetet ska det förhandsgranskas hos till exempel din handledare. Använd inte examinatorer som ansvarar för studiehelheter som forskningspersoner i examensarbetet. (Forskningsetiska delegationen 2019)

Då man gör en undersökning innebär det ofta att man gör ett intrång i enskilda individers privatliv. Enligt Jacobsen (2007) finns det tre grundläggande etiska krav som en undersökning ska uppmärksamma, det första är informerat samtycke, alla som svarar på enkäten är frivilligt med och får backa ut när som helst. Det är viktigt att ge fullständig information om undersökningen så att de som möjligtvis deltar i undersökningen har all nödvändig information de behöver för att välja ifall de vill delta. Den andra är skydd av privatliv och det tas i beaktande genom att berätta att man har tystnadsplikt och att enkäterna kommer att behandlas anonyma, det enda som vi kommer att veta från de som svarat på enkäterna är ifall de jobbar på daghem, förskola eller skola. Den tredje punkten är krav på att bli korrekt återgiven vilket tas i hänsyn då arbetet analyseras och transkriberas. Svaren kommer att återges exakt så som respondenterna berättat. (Jacobsen 2007 s. 21–27)

Vi valde att göra en enkätundersökning. Första steget var att ansöka om forskningslov, som vi fick. Då vi valde att göra enkätundersökning tog vi i beaktande att enkäterna måste vara anonyma. Vi frågade samtycke av personerna som svarade på enkäten och informerade dem att enkäterna är anonyma och att vi har tystnadsplikt. Vi berättade noggrant vårt mål med enkätundersökningen och till vad svaren används. Vi skickade ett följebrev där vi berättade vem vi är, vad vi studerar och all information som är relevant att veta. Enkätundersökningen var frivillig och man kunde ändra sin åsikt om deltagande när som helst. Vi informerade att vi är dom enda som kommer att se enkäterna och efter att arbetet är gjort kommer enkätsvaren att förstöras. Under arbetets gång har vi skrivit bara det som står i svaren och använt direkta citat utan att ändra på dem. Vi har beskrivit i vårt lärodomsprov vår arbetsprocess och hur vi har analyserat enkätsvaren. Vi har varit ärliga och noggranna med information vi fått från enkätsvaren.

7 RESULTAT

I detta kapitel kommer vi att behandla våra resultat. Vi fick elva svar tillbaka i vår enkätundersökning och vi anser att vi fått riktgivande svar av dem. Vi presenterar resultaten utgående ifrån vårt syfte och frågeställningar, vilka är: Hur beskriver pedagogerna

välfungerande lösningar och hur beskriver pedagogerna att samarbetet i övergångarna kunde utvecklas?

7.1 Välfungerande lösningar

I enkäterna kom det fram att övergångarna har fungerat bra enligt pedagogerna, det har använts övergångsmöten mellan pedagoger för att gå igenom varje barn enskilt. Övergångsmöten ser lite annorlunda ut på enheterna beroende på deras mål gällande övergångsmötet. Det varierar vem som deltar i möten, i svaren har det kommit fram att på övergångsmöten deltar bland annat personalen i gruppen och personalen i den blivande gruppen. En del platser har haft barnen med på möten. Övriga som kan delta i möten är speciallärare, föreståndare, föräldrar samt andra professionella såsom talterapeut, ergoterapeut och psykolog. På mötet kan också delta andra utomstående aktörer som arbetar för barnets utveckling och välbefinnande. På möten har de gått igenom kort om alla barnens styrkor, svagheter, diagnoser, hur de beter sig och vad de behöver öva på. På mötena har det också diskuterats om vilka barn kan sitta bredvid varandra, vem behöver extra stöd samt olika dieter och allergier. På möten tas det upp också hur kommande gruppindelning kommer att se ut. Då man diskuterat om barnens behov så har man tagit upp vilka stödformer kommer att behövas i den nya gruppen. Genom kontinuerligt samarbete får man i tid, information om barnen och kan planera kommande året så att alla barnens behov uppfylls och övriga stödformer planeras.

”Då man på tumis med läraren från den andra gruppen kan sitta ner och prata barnen, hur de beter sig, vad de övar på inför kommande verksamhetsår”(E3)

Som övergångsaktiviteter har man också använt bekantningsdagar vid övergång från förskolan till skolan för att minska spänningen hos barnen och för att skolstarten ska vara bekväm. På bekantningsdagen får barnen träffa sina blivande lärare och klasskompisar.

En del pedagoger som jobbat med barnen i förskolan fortsätter att jobba med barnen ett par timmar i veckan, på detta sätt följer en trygg människa med och övergången blir tryggare. Detta sätt har också gjort så att klassläraren har kunnat dela på barnen i mindre

grupper och kan fokusera mera på enskilda barn. Under bekantningsdagar har barnen fått en rundvandring i nya förskolan eller skolan för att bekanta sig. En del platser har gjort uppgifter tillsammans med barnen i deras nya klassrum.

I enkäterna kom det fram att personalen anser att övergångsmöten är värdefulla och har fungerat bra. De som har varit med på Teams i ett övergångsmöte har sagt att det fungerar ok men är ändå inte samma sak som att ses på riktigt.

7.2 Samarbete i övergångarna

Från enkäterna fick man en uppfattning att största delen av daghem, förskolor och skolor har lyckats ha ett mera eller mindre kontinuerligt samarbete. Genom bra planering av samarbetet har man lyckats få en smidigare övergång åt barnen mellan stadierna. I enkätsvaren kom det fram att det finns en struktur i samarbetet. Pedagogerna har använt sig av övergångsmöten med stadiet barnet ska till. Det kom fram att stadierna har samarbetat en del och haft gemensamma dagar där barnen och pedagoger får lära känna varandra. I enkäterna har det beskrivits att bra kommunikation mellan stadierna är en viktig del. I enkätsvaren kom det fram att man försöker hinna träffa barnen och gruppen om det finns tid. Det syftar till att det kan finnas tidsbrist, personalbrist eller inte tillräcklig planering av samarbetet i övergångarna. Detta kan påverka kvalitén av samarbetet i övergångarna.

"Jag åker ut och bekantar mig i måna och möjlighet även med de barnen som kommer till min grupp det kommande året. Jag kontaktar även pedagogerna i de grupper därifrån vi får barn. I måna och möjlighet besöker nya barn sin kommande förskola innan de börjar där."(E10)

Det kom ändå upp i några enkäter att det saknas mera samarbete mellan stadierna, de saknar mera aktivitetsdagar och andra evenemang tillsammans med barnen för att lära känna varandra och skapa gemenskap. På basen av enkätsvaren märker man en skillnad mellan olika daghem, förskolor och skolor. En del platser har mera planerat och strukturerat samarbete än andra.

7.3 Utveckling av samarbetet i övergångarna

I enkätsvaren kom det fram att corona-pandemin har påverkat mycket smidiga övergångar. En del ställen har inte haft sina bekantningsdagar så den delen har fallit bort helt och hållet, för att kompensera det har en del träffats ute. En dels samtal har varit ”operonliga” då man träffats via Teams. Det kom också fram att vissa stadier tycker att Skype eller Teams möten har fungerat bra för dem. Största delen som svarade på enkäten var av den åsikt att man kunde utveckla samarbetet på något sätt. Många föreslog att man skulle kunna öka och utveckla samarbetet mellan stadierna. Ha mera bekantningsdagar och aktiviteter tillsammans med det stadiet barnen ska till. Det kom fram att besöksdagarna och övergångsmöten är viktiga så att personalen och föräldrarna ska våga ta kontakt för att ställa frågor de undrar över eller om de har oro över något.

”Kanske kunde man utveckla och ha tätare samarbeten, så att förskolebarnen känner sig helt förberedda och bekväma med att börja åk 1”(E5)

”Mera fysiska träffar.”(E11)

Vi hade en fråga i enkäten där vi undrade hur man kan praktiskt utveckla samarbetet mellan stadierna. Det kom fram att man skulle kunna öka på samarbetet mellan stadierna. Mera bekantningsdagar och aktiviteter tillsammans. Kontinuerligt samarbete mellan stadierna som blir en del av barnens vardag. Barnen kan vara nervösa över en stor förändring och genom att bekanta sig under en längre tid kan det minska deras nervositet.

Det kom också fram i enkätsvaren att några är nöjda med hur samarbetet ser ut nu och att det inte finns behov av förändring. Här märker man igen skillnaden mellan olika daghem, förskola och skola, hur annorlunda det kan se ut beroende på enheten.

”Är bra nu”(E7)

”Enligt mig behövs de inte utvecklas.”(E3)

8 ANALYS

I detta kapitel kommer det att reflekteras resultaten mot bakgrunden, tidigare forskningen och den teoretiska referensramen. Analysen går ut på att jämföra samarbete mellan pedagogerna i barnens övergångar från småbarnspedagogiken till förskola och från förskolan till skolan och vilka välfungerande lösningar som finns.

I bakgrunden kommer det fram att småbarnspedagogiken, förskolan och skolan är viktig för barnets uppväxt, utveckling och lärande. Detta innebär att det bör finnas ett samarbete mellan pedagogerna, vårdnadshavare och barnen. (Utbildningsstyrelsen 2014a, 2014b & 2018)

En övergång är en dynamisk process, som inte alltid sker utan svårigheter och om det sker svårigheter i övergångarna kan det ha oönskade följder som kan hålla i länge. (Karila 2013 s. 7–8) I enkätsvaren kom det upp att på överföringsmöten tas det upp viktig information om barnen, till exempel styrkor, utmaningar och möjliga stödbehov. Denna information är viktig att veta för att övergången ska ske så smidigt som möjligt.

Kampman et al. (2015) tog fasta på att alla stadier har ansvaret att övergångarna går smidigt och detta kräver planering från båda parternas sida och att överföringsmöten ska hållas. I enkätsvaren kom det fram att överföringsmöten hålls och de är värdefulla fastän under pandemi-tiden har de måst hållas på distans.

I tidigare forskning kommer det fram att precis som i bakgrunden att det är viktigt att övergången för barnet sker så smidigt som möjligt, detta bör göras genom att skapa en gemenskap i den pedagogiska miljön. Övergången underlättas även av att hålla övergångsaktiviteter som skapar positiva, tidiga skolupplevelser. (Rantavuori 2018 & McIntyre et al. 2014)

Ackesjö (2014) lyfter fram att övergången inte alltid går smidigt, detta kan medföra svårigheter som kan leda till att barnet behöver extra stöd. Hon poängterar även vikten av att miljöerna liknar varandra och att övergångsaktiviteter bör ordnas. I enkätsvaren kom det

upp att det görs olika övergångsaktiviteter som till exempel gemensamma uteaktiviteter, sago- och sångstunder, detta bidrar till att få bekanta sig med den blivande pedagogen.

Yamauchi (2020) lyfte fram vikten av samarbete mellan pedagogerna i de olika stadierna, att träffas för att utbyta viktig information om barnen och diskutera hur de mera kunde utveckla så att miljöerna i de olika stadierna kunde mera likna varandra. I enkätsvaren kom det fram att det ordnas övergångsmöten och i dessa möten deltar åtminstone en från båda stadierna och vid behov även från andra professioner som till exempel speciallärare, psykolog och talterapeut.

I den teoretiska referensramen kommer det fram att det är viktigt att jobba med delaktighet inom småbarnspedagogiken, förskolan och skolan för att barnet ska få möjligheten att växa upp till fullvärdiga medlemmar av samhället. Barnen bör få vara delaktiga, få vara aktivt med och att få känna sig delaktiga inom dessa gemenskaper. (Nivala & Ryyänen 2013) I enkätsvaren kom det upp att de ordnas bekantningsdagar och övergångsaktiviteter där barnen får uppleva känslan av delaktighet, att få ta del av och lära känna den blivande miljön och dess pedagoger.

Brofenbrenner (1979 & 2005) beskriver att barnet står i centrum och att barnet samspelar med sin omgivning på olika nivåer, dessa påverkar barnet och hans utveckling hela tiden på olika sätt. I enkätsvaren kom det upp att pedagogerna från båda stadierna har övergångsmöten där det diskuteras viktig information om barnen, som exempel barnens styrkor och svagheter som visar att de tänker att barnet står i centrum och hans bästa är det viktigaste.

9 DISKUSSION OCH FÖRSLAG PÅ VIDARE FORSKNING

I detta kapitel kommer vi att diskutera och sammanfatta lärdomsprovets resultat i förhållande till den teoretiska referensramen, metodvalet och helheten av arbetet, även ge förslag till vidare forskning. Vi kommer också att kritiskt granska om vi besvarat syfte och frågeställningarna för vårt lärdomsprov.

9.1 Resultatdiskussion

Syftet med vårt lärdomsprov var att få en djupare förståelse och ökad kunskap om hur samarbetet fungerar mellan pedagogerna i barnens övergångar mellan småbarnspedagogiken och förskolan, förskolan och skolan. Frågeställningarna som bildades är:

- Hur beskriver pedagogerna välfungerande lösningar?
- Hur beskriver pedagogerna att samarbete i övergångarna kunde utvecklas?

Resultaten visade att pedagogerna anser att övergångarna går bra och de har hållits övergångsmöten där de har diskuterat viktig information om barnen, dessa möten anses värdefulla. Dom flesta har använt sig av övergångsaktiviteter, inne och ute, men tyvärr i mindre utsträckning på grund av corona-pandemin. Med denna information kan vi dra slutsatsen att med hjälp av övergångsmöten och övergångsaktiviteter har man lyckats göra en smidigare övergång åt barnen i olika stadier. Madsen (2006) betonar vikten av ett förebyggande arbete, att barnen ska få vara delaktiga för det är till stöd för framtiden för att minska risken att bli utslagen ur samhället. Rantavuori (2018) betonar att en bra övergång leder till kontinuitet i pedagogiken, värderingar och institutionella strukturer.

Angående samarbetet och dessa utvecklingar anser pedagogerna olika, en del anser att samarbetet är fungerande och tillräckligt, medan en annan del anser att samarbetet borde utvecklas och finnas mer av. De som tyckte att det behöver utvecklas, anser att de behövs mera tid tillsammans, i form av olika aktiviteter och bekantningsdagar. Resultatet visade att det finns varierande praktiker mellan olika daghem, förskolor och skolor. Med denna information kan vi dra slutsatsen att det finns ett samarbete mellan stadierna men den varierar per enhet. Det finns ett behov av utvecklande av samarbetet på en högre nivå så att alla barn på daghem, förskolor och skolor skulle ha samma förutsättningar till en smidigare övergång. Cederlund & Berglund (2017) betonar att när människan är i samspel och kommunicerar med sin omgivning får hen information om världen och sig själv.

Lärdomsprovets teoretiska referensram har setts ur blivande socionomers synvinkel ur ett socialpedagogiskt perspektiv, att människans lärande och utveckling sker i möten med andra och alla människor ska få vara del av något, kunna delta och känna sig delaktiga i

olika gemenskaper. Det har även setts på barnet enligt Bronfenbrenners utvecklingsekologiska systemteori, där barnet ses i mitten och hur barnet interagerar sig med sin omgivning på fem olika nivåer. Mikrosystemet är barnets närmaste miljö, mesosystemet är det som inverkar på barnets närmaste miljöer, exosystemet är två eller flera miljöer som är i samspel med varandra, makrosystemet är kulturen och tron barnet lever i och kronosystemet är när set sker en förändring i barnets liv. Resultaten visar att pedagogerna ser på barnet på liknande sätt som blivande socionomer och de anser att det är värdefullt att samarbete för barnets bästa, det vill säga att barnens övergångar blir smidiga.

Sammanfattningsvis kan vi säga att vår enkätstudie inte blev så omfattande som vi hade tänkt oss, förr att vi fick endast elva respondenter, men vi är mycket tacksamma för de svar vi fick, fastän vi hoppats på flera svar. Vi fick svar på våra frågor i webbenkäten, fastän vi hoppats på mer detaljerade svar. Vi tänker att resultaten kunde ha varit mera tillförlitliga om vi hade fått flera svar från flera daghem, förskolor och skolor inom Helsingfors stad. För att få flera svar kunde vi ännu ha funderat på våra frågor, att de kunde ha varit mer beskrivande och lättare att svara på. Fastän svaren inte blev så många, kan vi säga att vi fick syftet bekräftat och till en stor del svar på frågeställningarna, det blev en god helhetsmässig uppfattning om hur samarbete fungerar i övergångarna och hur samarbetet kunde utvecklas vidare.

9.2 Metoddiskussion

I detta kapitel går vi igenom om vårt val av en kvalitativ metod motsvarar våra frågeställningar. Vi diskuterade redan i ett tidigt skede att vi båda vill gå en kvalitativ studie och få svar av pedagoger som jobbar så att säga ute på fältet och vi bestämde oss för att göra en webbenkät. Vi diskuterade även om möjligheten att göra intervjuer, men den idén slopade vi på grund av att corona-pandemin inte skulle ha tillåtit oss att göra fysiska intervjuer, utan dom skulle ha blivit gjorda på distans och det ansåg vi att skulle ha blivit opersonligt. Även påverkade vårt val att använda oss av enkäter för det ansåg vi att är snabbare att svara på än att boka tid till diskussioner som medför att pedagogen behöver vara borta och det är anser vi att är dyrbar tid bort från barnen. Enkäten tänkte vi också

att är lättare att besvara för den ger möjligheten till att vara anonym och den är lätt att skicka ut.

Vi valde att inte begränsa vem i dom olika stadierna som kan besvara frågorna, för det är inte enbart lärare som har hand om dessa samtal. Vi ansåg att vi ville hålla frågorna korta och tydliga, men vi kunde ha formulerat om dom ännu för att få mer utförliga svar. Nackdel med en webbenkät är också att vi inte hade möjlighet att förklara frågorna.

I analysprocessen började vi med att bilda en helhetsbild av de svaren vi fått i enkäterna. Vi läste noggrant våra svar och efter det började vi söka likheter och olikheter i svaren. Vi gjorde tre rubriker som var baserade på vårt syfte och våra frågeställningar. Våra rubriker var välfungerade lösningar, samarbete och utveckling av samarbete i övergångar. Eftersom vi hade elva svar i enkäterna och många hade liknande åsikter gick det smidigt att kategorisera svaren. Med att kategorisera svaren fick vi en logisk struktur som vi kunde koppla till våra rubriker i resultatkapitlet. Eftersom vi fick svar som var både positiva och negativa anser vi att genom den utförliga analysen fick vi fram allas åsikter. Vi tycker att vår analysprocess har gått bra. Vi fick tillräckligt många enkätsvar och kunde analysera dem enligt planerat.

Vi har även diskuterat om fördelar och brister med vårt arbetssätt. Vi bor i olika städer och har aldrig träffats fysiskt, enbart på distans. Detta medför svårigheter i att skriva en sammanhängande text, men fördelen är att vi mycket har kunnat skriva när det passar oss och sedan träffas på distans för att diskutera vad vi skrivit och kommit fram till. Det har varit en lärorik process att se att det är möjligt att skriva ett lärdomsprov helt på distans utan att träffa sitt par fysiskt.

9.3 Förslag på vidare forskning

Som vidare forskning har vi funderat på hur man skulle kunna förbättra övergången, speciellt under corona-pandemin. Enligt vår undersökning har övergången påverkats och det skulle behövas nya planer för övergången för att den ska bli så meningsfull som möjlig. Vi har märkt att samarbete varierar mycket mellan enheterna och vi anser att det borde

finnas lika mycket samarbete i de olika stadierna och att det sku finnas ännu mera än nu. Här ser vi som blivande lärare inom småbarnspedagogiken vikten av att satsa på barnens övergångar för vi vill barnens bästa och att det bildas en enhetlig lärostig.

KÄLLOR

- Ackesjö, H., 2014, *Barns övergångar till och från förskoleklass – Gränser, identiteter och (dis-)kontinuiteter* Tillgänglig: Digitala Vetenskapliga Arkivet. Hämtad: 21.10.2020.
- Alatalo, T., Meier, J. & Frank, E., 2016, Transition Between Swedish Preschool and Pre-school Class: A Question About Interweaving Care and Knowledge, *Early Childhood Education Journal*, 44, s. 155-167. Tillgänglig: EBSCO. Hämtad: 17.9.2020.
- Arcada, *God vetenskaplig praxis i studier vid Arcada*, Tillgänglig: https://start.arcada.fi/system/files/media/file/2019-06/god_vetenskaplig_praxis_i_studier_vid_arcada.pdf Hämtad: 20.9.2020.
- Bronfenbrenner, U., 1979, *The Ecology of Human Development*. Tillgänglig: https://khoerulanwarbk.files.wordpress.com/2015/08/urie_bronfenbrenner_the_ecology_of_human_developbokos-z1.pdf Hämtad: 2.11.2020.
- Bronfenbrenner, U., 2005, *Making human being human, bioecological perspectives on human development*. Tillgänglig: Sage publications. Hämtad: 7.1.2021
- Bülow, P., Persson Thunqvist, D. & Sandén, I., 2012, *Delaktighetens praktik. Det professionella samtalets villkor och möjligheter*. Gleerups utbildning Ab, Malmö.
- Carida, H., 2011, Planning and implementing an educational programme for the smooth transition from kindergarden to primary school: the Greek project in all-day kindergartens, *Curriculum Journal*, 22, s. 77-92. Tillgänglig: EBSCO. Hämtad: 18.9.2020.
- Cederlund, C. & Berglund, S-A., 2017, *Socialpedagogik – pedagogiskt socialt arbete*. Uppl. 2. Liber Ab, Stockholm.
- Forskningsetiska delegationen, 2019, *Etiska principer för humanforskning och etikprövning inom humanvetenskaperna i Finland*. Tillgänglig: https://tenk.fi/sites/tenk.fi/files/Ihmistieteiden_eettisen_ennakkoarvioinnin_ohje_2019.pdf Hämtad: 10.10.2020.
- Härkönen, U. 2008. *Teorian ja tutkimuskohteen vuorovaikutus - Bronfenbrennerin ekologinen systeemiteoria ihmisen kehittymisestä*. Tillgänglig: http://sokl.uef.fi/verkojulkaisut/monitiet/harkonen.htm#Systemiset_j%C3%A4rjestelm%C3%A4t_Bronfenbrennerin_teoriasa Hämtad:8.1.2021
- Jacobsen, D., 2007, *Förståelse, beskrivning och förklaring, introduktion till samhällsvetenskaplig metod för hälsovård och socialt arbete*. Studentlitteratur.

- Kampman, M., Solantaus, T., Anttila, N., Ojala, T., Santalahti, P. & Yhteispeli- arbetsgrupp, 2015, *Yhteispeli koulussa – opas hyvinvoinnin ja vuorovaikutuksen vahvistamiseen*. Tillgänglig: https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/129900/URN_ISBN_978-952-302-586-8.pdf?sequence=1
Hämtad: 21.9.2020.
- Kang, J., Horn, E. & Palmer, S., 2017, Influences of Family Involvement in Kindergarten Transition Activities on Children's Early School Adjustment, *Early Childhood Education Journal*, 45, s. 789-800. Tillgänglig: EBSCO. Hämtad: 30.09.2020.
- Karila, K., Lipponen, L. & Pyhältö, K., 2013, *Päiväkodista peruskouluun – Siirtymät varhaiskasvatukseen, esi- ja alkuopetuksen rajapinnoilla*. Tillgänglig: https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/paivakodista_peruskouluun_2.pdf Hämtad: 10.10.2020.
- Kocyigit, S., 2014, Preschool Age Children's Views about Primary School, *Educational Sciences: Theory & Practice*, 14, s. 1870-1874. Tillgänglig: EBSCO Hämtad: 18.09.2020.
- Lag om småbarnspedagogik 2018/540 Finlands författningssamling. Tillgänglig: <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2018/20180540> Hämtad: 16.10.2021.
- Lumholdt, H., 2015, *Perspektiv på övergångar: förskola-förskoleklass-skola*. Lärarförlaget, Stockholm.
- Madsen, B., 2006, *Socialpedagogik: integration och inklusion I det moderna samhället*, Studentlitteratur.
- Mcintyre, L., Eckert, T., Arbolino, L., Reed, F. & Fiese, B., 2014, The Transition to Kindergarten for Typically Developing Children: a Survey of School Psychologists' involvement, *Early Childhood Education Journal*, 42, s. 203-210. Tillgänglig: EBSCO. Hämtad: 30.09.2020.
- Nivala, E., & Rynänen, S., 2013, Kohti sosiaalipedagogista osallisuuden ideaalia, *Sosiaalipedagogiikan aikakauskirja 2013*, 14, s. 9-41. Tillgänglig: <https://docplayer.fi/30318000-Kohti-sosiaalipedagogista-osallisuuden-ideaalia.html> Hämtad: 16.10.2021
- Rantvuori, L., 2018, The problem-solving process as part of professionals' boundary work in preschool to school transition, *International Journal of Early Years Education*, 26, s. 422-435. Tillgänglig: EBSCO. Hämtad: 18.9.2020.
- Segerström, E., 2019, *Barnets rättigheter - helhetsyn i praktisk och systematisk tillämpning*. Studentlitteratur.
- Sandberg & Vuorinen. *Hem och skola samverkan i förändring*. Tillgänglig: <https://www.hemochskola.fi/skola/vad-ar-samarbeten/> Hämtad: 17.10.2020.

Svensk ordbok. Tillgänglig: <https://svenska.se/so/> Hämtad: 12.11.2020.

Trost, J., 2007, *Enkätboken*, Studentlitteratur

Undervisning och kulturministeriet. *Småbarnspedagogik*. Tillgänglig: <https://minedu.fi/sv/smabarnspedagogik> Hämtad: 12.11.2020.

Utbildningsstyrelsen, *Vad är förskoleundervisning?* Tillgänglig: <https://www.oph.fi/sv/utbildning-och-examina/vad-ar-forskoleundervisning> Hämtad: 2.1.2021.

Utbildningsstyrelsen, 2021, *Vad är grundläggande utbildning?* Tillgänglig: <https://www.oph.fi/sv/utbildning-och-examina/vad-ar-grundlaggande-utbildning> Hämtad: 2.1.2021.

Utbildningsstyrelsen, 2014a, *Grunderna för förskoleundervisningens läroplan 2014*. Tillgänglig: https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/174850_grunderna_for_forskoleundervisningens_laroplan_2014_0.pdf Hämtad: 22.10.2020.

Utbildningsstyrelsen, 2014b, *Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2014*. Tillgänglig: https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/166434_grunderna_for_laroplanen_verkkajulkaisu.pdf Hämtad: 22.10.2020.

Utbildningsstyrelsen, 2018, *Grunderna för planen för småbarnspedagogik 2018*. Tillgänglig: https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/grunderna-for-planen-for-smabarnspedagogik-2018_0.pdf Hämtad: 22.10.2020.

Yamauchi, L. A., 2020, Early Childhood Educators' Perspectives on Early Childhood Settings and Collaborations to Promote Kindergarten Transition, *Professional Educator*, 43, s. 100-113. Tillgänglig: EBSCO. Hämtad: 20.10.2021.

BILAGOR

BILAGA 1 ANSÖKAN OM FORSKNINGSLOV

Vi heter Annette Häggman och Jenna Vuosalmi. Vi studerar till socionom vid Yrkeshögskolan Arcada. Vi ansöker om forskningslov från Helsingfors stad för vårt lärdomsprov. Vårt syfte med lärdomsprovet är att få en djupare förståelse för hur samarbetet fungerar mellan professionella i övergångarna mellan stadierna det vill säga övergången mellan daghemmet och förskolan och övergången mellan förskolan och skolan.

Vårt lärdomsprov är en kvalitativ forskning och vi har som avsikt att göra en webbenkät. Enkäten kommer vi att skicka till daghem, förskolor och skolor inom Helsingfors stad. Våra enkätfrågor handlar om utmaningar, välfungerande lösningar i samarbete mellan professionella i övergångarna.

Vi följer de forskningsetiska principerna genom att samla in materialet anonymt. Vi bevarar materialet från enkäterna omsorgsfullt och materialet kommer endast vi två och vår handledare ha tillgång till. Det insamlade materialet förstörs efter att vårt lärdomsprov är slutfört.

Vi ber om forskningslov för att studera samarbetet mellan professionella i övergångarna mellan stadierna. Efter att blivit beviljade forskningslov kontaktar vi Jenni Tirronen, chef för småbarnspedagogiken i Helsingfors stad för att få veta vilka enheter vi kan skicka enkäten vidare till. Vår handledare för lärdomsprovet är Carina Kiukas.

Med vänlig hälsning,

Annette Häggman

Jenna Vuosalmi

E-post: annette.haggman@arcada.fi

E-post: jenna.vuosalmi@arcada.fi

Handledare, Carina Kiukas

E-post: carina.kiukas@arcada.fi

BILAGA 2 FÖLJEBREV TILL PEDAGOGER

Bästa pedagog!

Vi är två socionomstuderande, Annette Häggman och Jenna Vuosalmi från Yrkeshögskolan Arcada. Vi skriver som bäst vårt lärdomsprov med rubriken *En enhetlig lärostig genom stadierna – samarbetet mellan pedagoger*.

Syfte med vårt lärdomsprov är att skapa en djupare förståelse för hur samarbetet fungerar mellan pedagoger i barnens övergångar mellan daghemmet och förskolan, och förskolan och skolan.

Vi har fått er kontaktinformation av Jenni Tirronen, chef för småbarnspedagogiken i Helsingfors stad och vi skulle vara tacksamma om ni kunde svara på vår enkät.

Genom att svara på enkätfrågorna ger ni lov att de givna svaren får användas i vår undersökning. Deltagande är frivilligt, men vi hoppas på att så många som möjligt kan svara på enkäten.

De uppgifter vi samlar in hanteras konfidentiellt. Deltagande i undersökningen är anonymt. De givna svaren kommer endast att behandlas av oss som genomför undersökningen och vår handledare, och ert namn kommer inte att nämnas i det slutliga lärdomsprovet. Efter att vi har behandlat resultaten kommer vi att förstöra materialet.

Har ni frågor angående enkäten eller undersökningen i övrigt, ta gärna kontakt med oss.

Tack för er medverkan redan i förväg!

Annette Häggman

E-post: annette.haggman@arcada.fi

Jenna Vuosalmi

E-post: jenna.vuosalmi@arcada.fi

Handledare, Carina Kiukas E-post: carina.kiukas@arcada.fi

BILAGA 3 ENKÄTFRÅGOR

1. Beskriv samarbetet mellan pedagogerna i övergångarna.
2. Beskriv de centrala övergångsaktiviteterna ni använder er av.
3. Ge exempel på när övergångarna har fungerat bra.
4. Vilka behov finns för att utveckla samarbetet i övergångarna enligt er?
5. Vem deltar i övergångsmöten?
6. Vad diskuteras vid övergångsmöten?

TABELL 1

Tabell 1, huvud- och underkategorier i analysprocessen

Huvudkategorier	Underkategorier
Väl fungerande lösningar	Metoder, samarbetspartners
Samarbete	Fungerande samarbete
Utveckling av samarbete i övergångar	Utvecklingsförslag av samarbete, coronapandemin